

В овощната градина през април

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 14.04.2020 Брой: 4/2020

Средната месечна температура през април за повечето овощарски райони на страната е между 10 и 14°C, а месечната сума на валежите е от 40 до 70 л./кв.м за равнинните райони и между 60-100 л/кв.м за планинските. Резките промени на времето през месеца са често явление, а опасността от слани е голяма.

През април овощните видове в отделните райони на страната са в различни фенофази: миши уши, бял бутон, цъфтеж.

При **ябълката** във фаза миши уши се извършва първото предцъфтежно пръскане срещу струпяването и брашнестата мана с една от следните фунгицидни смеси: : Бордолезов разтвор 1 % +Байфидан 250 ЕК

– 0,015%, Шампион ВП – 0,3 % + Байфидан 250ЕК– 0,015%, Фунгуран ОН 50ВП – 0,3% + Байфидан 250 ЕК – 0,015%. Освен Байфидан може да се използва и Систан Екозом ЕВ – 20-150 мл/дка. Сортовете, устойчиви на струпяване, трябва да се пръскат само с Байфидан 250 ЕК – 0,015% или Систан Екозом ЕВ – 20-150 мл/дка. Посочените фунгицидни смеси са за предпочитане за предцъфтежните пръскания, за да се предотврати появата на резистентност към патогена, причиняваща струпяването *Venturia inaequalis*. Подходящи за предцъфтежните пръскания срещу струпяването са и фунгицидите Манфил 75ВП – 320г/дка, Каптан 50 ВП - 0,2%, Полирам ДФ – 0,2%, Санкоцеб 80ВП – 200г/дка, Тирам 80ВГ – 0,3%, Фолпан 80 ВДГ – 0,15%. За едновременна борба и срещу брашнеста мана тези фунгициди трябва да се комбинират с Байфидан 250 ЕС - 0,015% или Систан Екозом ЕВ – 20-150 мл/дка.

Сортът Златна превъзходна е чувствителен на ръждивост по плодовете, а медните препарати увеличават тази проява, което налага да се използват други фунгициди. Подходящ е Каптан 50ВП – 0,2%, с който успешно може да се третира предцъфтежно пръскания. Фунгицидът се препоръчва и при останалите сортове, които са чувствителни на ръждивост по плодовете.

Сортовете, устойчиви на струпяване - Прима, КООП- 10, Флорина, Либърти, Пионер, Макфрий, Пилот, Топаз, Новамак, Сава, Рубинола, Джонафрий, Джонатан и др., да се пръскат само срещу брашнеста мана с Байфидан 250 ЕС - 0,015% или Систан Екозом – 60-185 мл/дка.

Второто предцъфтежно пръскане при ябълката се провежда във фаза цветен бутон. Използват се същите фунгицидни смеси и фунгициди, както при първото. В градини, където има висока плътност на ябълкова плодова оса - 2-3 броя възрастни на 100 стръскани клонки, към фунгицидния разтвор се добавя един от инсектицидите: Децис 2,5ЕК – 0,03%, Дека ЕК – 30–50 мл/дка, Метеор СК – 60-90 мл/100 л вода. За овощари, които нямат възможност да направят стръскване, биха могли да се ориентират евентуално от повреди, които са установили миналата година по плодовете или са наблюдавали окапване на повредени от осата завръзи. Посочените инсектициди са подходящи и за борба срещу мъхнатия бръмбар в млади ябълкови градини, които са в период на начално плододаване и при много висока плътност мъхнатия бръмбар.

При ябълката през април се провежда и цъфтежното пръскане, което е много важно за предпазване на цветовете от струпяване. През години с чести превалявания и висока атмосферна влажност при чувствителните на струпяване сортове се наблюдават масови заразявания, в резултат на което цветовете окапва. Тези повреди много често остават незабелязани и стопаните ги отдават на други причини. Цъфтежното пръскане е насочено и срещу брашнестата мана и кафявото гниене.

За цъфтежното третиране се използва един от следните фунгициди: Луна експирианс – 20-75 мл/дка, Систан супер 24ЕК – 0,03%, Строби ДФ-0,02%, Флинт макс 75 ВП – 0,02%, Хорус 50ВП – 0,03%, Шавит 72,5 ВДГ – 0,2% или комбинацията Строби ДФ – 0,02% + Делан 700 ВДГ – 0,035%, Фабан СК- 120 мл/дка, Индар 5ЕВ-100мл/дка, Карамат 2,5ЕВ-200мл/дка.

При **крушата** се провежда само едно предцъфтежно пръскане. То е насочено срещу струпяването, крушовите листни бълхи, крушовата дървеница и крушовата плодова оса. Срещу струпяването се използва един от фунгицидите: Бордолезов разтвор – 1%, Фунгуран ОН 50ВП – 0,3%, Шампион ВП – 0,3%, Каптан 80 ВГ – 0,2%, Дитан М- 45 – 200 г/дка, Бордо микс 20ВП – 375-500г/дка. При висока плътност – 2-3% розетки с колонии на обикновената крушова листна бълха към фунгицидния разтвор се добавя един от инсектицидите: Вазтак нов 100 ЕК-0,02%, Децис 2,5 ЕК– 0,03%, Дека ЕК- 75мл/дка, Суми алфа 5ЕК/сумицидин 5ЕК- -0,03%. Синеис 480СК – 30-43,7 мл/дка, Ламдекс екстра 80-100 г/дка, Натуралис ОД-100-200мл/дка.

Цъфтежното пръскане при крушата е насочено срещу струпяването и кафявото гниене и се използват фунгицидите, посочени за цъфтежно пръскане на ябълката.

В този период **дюлята** се пръска срещу загиване на завръзките. Първото третиране срещу тази гъбна болест се провежда във фаза цветен бутон, а второто - по време на цъфтежа. За първото най-добре е да се използва Бордолезов разтвор- 1% или Шампион ВП - 0,3%, а за цъфтежното - един от фунгицидите Хорус 50ВП – 0,03%, Луна експирианс – 20-75 мл/дка, Дифкор 250ЕК- 15 мл/дка.

Във фаза цветен бутон **сливовите насаждения** се пръскат срещу сливова плодова оса при плътност 3 -5 оси средно на дърво, установени при стръскване. Използва се един от инсектицидите Децис 2,5 ЕК-0,05%, Дека ЕК- 30-50мл/дка, Суми алфа 5ЕК – 0,02%. Ако се пропусне на това пръскане или при много висока плътност на осата, борба срещу неприятеля може да се проведе и непосредствено след цъфтежа, когато 70% от венчелистчетата са покафеняли, но не са окапали. Това пръскане се провежда при установени 5% повредени завръзи.

При **младите плододаващи костилкови видове** във фаза цветен бутон се пръска срещу мъхнатия бръмбар, който при много висока плътност може да унищожи напълно цветовете. За борба срещу него при овощните няма одобрен инсектицид, но може да се използват: Децис 2,5ЕК – 0,03% , Карате зеон 5СК – 0,02%, Дека ЕК – 30 – 50 мл/дка.

При всички **костилкови овщни видове** през април обикновено се извършват цъфтежни пръскания за борба срещу кафявото гниене. Ефикасни фунгициди срещу това заболяване са: Луна експирианс – 20-75 мл/дка, Хорус 50ВП – 0,045%, Сигнум ВГ – 30г/дка, Дифкор 250ЕК – 20мл/дка, Делан 700 ВДГ – 0,05%, Индар 5ЕВ- 100мл/дка, Пролектус 50ВГ-80г/дка, Тирам 80 ВГ – 0,3%.

Повечето от отглежданите у нас **кайсиеви и вишневи сортове** са чувствителни на кафяво гниене и при влажна пролет и по-продължителен цъфтеж при тези два вида трябва да се извършат две цъфтежни пръскания. Първото - в началото на цъфтежа, а второто - 8-10 дни след първото.

Цъфтежните пръскания да се провеждат сутрин, когато няма летеж на пчели. Използваните фунгициди не са токсични за пчелите, но те трябва да бъдат предпазени от струята при пръскането и от вмириране с фунгициди.

Ягодовите насаждения преди цъфтежа се пръскат с Бордолезов разтвор - 1% или Шампион ВП – 0,3% в комбинация с Карате зеон 5 КС - 0,02% или Калипсо 480 СК – 0,02% за опазването им от листни петна (бели и червени) и хоботници. Прагът на икономическа вредност за ягодовото-малиново хоботниче е 11% повредени пъпки на един квадратен метър или 15% повредени растения, а за ягодовия стъблен хоботник е 5 броя повредени цветоноси/листни дръжки на един квадратен метър. По време на цъфтежа ягодовите растения трябва да се третират срещу сивото гниене с един от следните фунгициди: Суич 62,5ВГ-100г/дка, Луна сенсейшън СК-60-80мл/дка, Пролектус 50ВП-80-120г/дка, Сигнум ВГ-75г/дка, Каптан 80ВГ -150г/дка.

При **малината**, когато младите издънки достигнат височина 15-20 см, се пръска с Бордолезов разтвор - 1% или Шампион ВП – 0,3% срещу петносване при пъпките (дидимела) и засъхване на летораслите (кониотириум).